

Bréfa- og málasafn 1960, fyrri hluti

Bjarni Benediktsson – Stjórnsmál – Dóms- Heilbrigðis- og Iðnaðarmálaráðherra – Bréf – Einar Sigmundsson – Sigurbjörn Einarsson – Gústaf A. Jónasson – D.V.G. Kolka – Kristinn Guðmundsson – Stefán Jóhann – Ernst (?) – Hermann Jónasson – Björn E. Árnason – Gunnar Bjarnason – Dagskrá Alþingis 24. október 1960, með uppkasti að bréfi á bakhlið – Berlinske Tidende – Tómas Helgason – Páll Einarsson

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnsmálamaðurinn
Askja 2-26, Örk 4

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Rok 2M/1 - 1960

Soll Bjarni minn.

Ég kanna það mikil að ég
med hjálpi [redacted] og
[redacted]

skildi hafa mistekirt að
ráða yður af döggum, það
er drepa sig, skilja líkama
yðar frá ~~hótti~~ yðar allir
viðmættum að sál yðar
si ódauðleg. Ég sem persóna
líkur rita er bifreiðarhófi
að atvinnu og keirði [redacted]

sem þeir voru forþegi í.
Á leið yðar frá nauðlimum eftir
hádegi í dag. Vinur minn
sem vinur í [redacted]

[redacted] er samstarfs-
maður okkar við að ráða yður
af döggum. Samt mistakroktur
þess kvæða. [redacted]

DÓMS- OG KIRKJUMÁLARÁÐUNEYTIÐ

Reykjavík, 24. október 1941.

Hérmeð staðfestir ráðuneytið munnlegt viðtal við yður, herra bankastjóri, þess efnis, að yður hefir verið leigð öll laxveiði Reykholts- og Hvanneyrarkirkju í Laxfossi í Grímsá, um 10 -tíu- ára tímabil frá 1. júní 1939 að telja, fyrir kr. 350.00 -þrjú hundruð og fimmtíu krónur - á ári.

Hermann Jónasson sign.

Til

hr. bankastjóra Valtýs Blöndal,

Reykjavík.

DÖMS- OG KIRKJUMÁLAMENNÆVTIÐ

Reykjavík, 8. júlí 1953.

Kirkjuáðlaráðuneytið lýsir hér með yfirlýfingum, að það leigir Birni Árnasyni, endurskoðanda, Valtý Blöndal, banka-
stjóra, Valtý Albertssyni, lækni, og Danfel Feldsted, bóla-
lækni, alla laxveiði Hevkholtskirkju og Hvannevrarkirkju í
Grímsá í Borgarfirði, þar á meðal í laxfossi, til næstu
tíu ára. Leiga eftir laxveiðiréttindi þessi er kr: 1.000.00.-
eitt þúsund krónur - á ári og skal greidd 1. júní ár hvert.

Framleiga er heimil, en ráðuneytið setur það
skilyrði, að þessi veiði og veiði fyrir landi jarðarinnar
Hestur í Borgarfirði sé á sömu höndum og að áin sé öll vei
með farla.

Hermann Jónasson (sign)

Gústav A. Jónasson (sign)

Til
hr. endurskoðanda Björns E. Arnasonar o.fl.,
Reykjavík.

24. nóvember 1958.

Ráðuneytið lýsir hér með yfir því, að það leigir Birni E. Árnasyni, endurskoðanda, Valtý Blöndal, bankastjóra, Valtý Albertssyni, lækni, og Daniel Fjeldsted, héraðslækni, alla laxveiði Reykholtskirkju og Hvanneyrarkirkju í Grímsá í Borgarfirði, þar á meðal í Laxfossi, um næstu níu ár, frá 1. júní 1963 að telja. Leiga eftir laxveiðiréttindin er kr. 2.000.00 - tvö þúsund krónur - á ári og skal greidd 1. júní ár hvert.

Framleiga er heimil, en ráðuneytið setur það skilyrði, að þessi veiði og veiði fyrir landi jarðarinnar Hestur í Borgarfirði sé á sömu höndum og að áin sé öll vel með farin.

Vegna þess hve verðlag er óstöðugt þá getur ráðherra hvenær sem er á leigutímanum ákveðið að leigan verði metin af tveimur mönnum tilnefndum af sýslumanninum í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu. Ef matsmenn ná ekki samkomulagi, þá koma þeir sér saman um oddamann.

Leigutakar geta gengið frá leigunni, ef þeir vilja ekki setta sig við matið.

H. J.

B. M.

Til

hr. endurskoðanda Björns E. Árnasonar o.fl.

ENDURSKODUNARSKRIFSTOFA

BJÖRNS E. ÁRNASONAR

SÍMI: 24096

PÓSTHÓLF 964

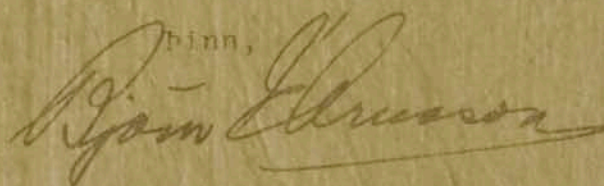
REYKJAVÍK, 21. Júl. 1990.

Kæri Sveinbjörn!

Samkvæmt samtali sendi ég þér hér með afrit af samningi okkar um veidirettindi í fossinum í Grímsá.

Eins og þú sérð er leigan kr: 1.000,00 á ári og höfum við árlega þau átta ár, sem liðin eru af leigutímanum greitt til dvanneyrar (Guðm. Jónssonar) skv. venju kr: 600,00 eða samtals kr: 4.800,00. Ógreitt er því enn af leigunni kr: 3.200,00 og stafar vangreiðslan af því, eins og ég skýrði þér frá, að mér var ekki ljóst, hvert greiða skvæði. Ég lét hér með fylgja ávísun fyrir þeirri fjárhæð, ef þú ætlar að vera svo vinn að ganga frá málinu fyrir okkur þannig, að við fáum fullnaðarkvittun fyrir leigugreiðslunni undanfarið 8 ár.

Vanti þig frekari upplýsingar, lætur þú mig vita.

Þinn,

Atkvæðaaukning í Suður-Múlasýslu.

Síðan ég fór í framboð fyrir 3 árum, hefi ég aukið fylgi flokksins um 25%, úr 358 atkvæðum í 437. Ef kjördamamálið hefði ekki verið á dögfinni í síðustu kosningum, hefði mátt búast við, miðað við úrslitin í næstu kjördæmum þar sem um 10% tap var að ræða, 75-100 atkvæða aukningu eða 20%, ~~annkynngi~~ í þeim kosningum einum.

3 ára starf.

Fékk ráðinn sérstakan erindreka, gefið út hálfsmánaðar blað, skipulagi komið á flokksstarfsemina, stofnað félag Sjálfstæðismanna, stofnað sparisjóð á Egilsstöðum, undirbúna stofnun verzlunarfélags á Reyðarfirði, vann fjölda útgerðarmanna til fylgis við flokkinn, eða við helming þeirra, en aðeins einn eða tveir voru orðnir eftir í flokknum, og hafði auk þess á hendi margháttða fyrirgreiðslu fyrir kjósendur eins og gerist.

Í býgerð.

Í býgerð er nú enn frekari uppbygging atvinnulífsins í höndum Sjálfstæðismanna svo og verzlunin. Að mínu viti byggist fylgið í strjálbýlinu fyrst og fremst á þessu hvorutveggja. Kaupmaðurinn á Reyðarfirði, höfuðvígi kaupfélagsanna á Austurlandi, er nú fyrir mína áeggjan og aðstoð, byrjaður á byggingu frystihúss fyrir kjöt og fisk. Í Neskaupstað eru Sjálfstæðismenn einnig með á þróunum byggingu frystihúss, og er verið að vinna að teikningum og áætlunum. Þá hefi ég unnið að því að koma frystihúsinu á Eskifirði yfir í hendur Sjálfstæðismanna. Ofurvald S. Í. S., verkfari Framsóknar, grúfir atvinnulífi og verzlun á Austurlandi, og er ekki skirrzt við að beita atvinnu- og viðskiptalegri kúgun til að fá menn til pólitísku fylgilags. Þetta ofurvald verður ekki sveigt á bak aftur nema fet fyrir fet í svo að segja hverri byggð með harðsnúnni og fórnfrekri þaráttu, sem getur þó endað með sigri.

Sókn á Austurlandi.

Í Suður-Múlasýslu, þar sem eru 55% kjósenda hins nýja kjördæmis, hefur flokkurinn unnið sér traust, og er þar nú í öflugri sókn. Kemur það einkum hart niður á kommunistum. Markmiðið er nú að koma þeim í minnihluta í Neskaupstað, höfuðvígi þeirra, "rauða þenum", í næstu þýðarstjórnarkosningum, og er þegar hafinn markviss undirbúningur að því. Takist það myndi eftir slíku tekið. Annað sátið í Austfjarðakjördæmi hinu nýja gati fylgt á eftir.

Með minni fyrirgreiðslu og aðstoð eru nú fjöldi Sjálfstæðismanna að skapa sér margháttða aðstöðu kaupsins við sjávarsíðuna;

Neskaupstaður.....	1400	íbúar
Eskifjörður.....	700	"
Fáskrúðsfjörður.....	600	"
Reyðarfjörður.....	500	"
Djúpivogur.....	300	" 3500 íbúar
Ennfremur Seyðisfjörður	700	" 4200 íbúar

Þarna er um mikil persónuleg kynni mín að ræða, sem ekki verða byggð upp nema á löngum tíma og með miklu starfi. Í hinum kjördæmunum sitt hvoru megin við eru hinsvegar ekki nema einn kaupstaður í hvoru með yfir 300 íbúa:

Höfn í Austur-Skaft....600 íbúar

Vopnafjörður í Norð-M. 300 "

Talar þetta sínu máli.

Traust fylgi.

Áður en ég skilst við þessi mál á Austurlandi, vil ég taka fram, að ég á því láni að fagna að eiga mjög traust fylgi í Suður-Múlasýslu, jafnt við sjó sem í sv eit. Ég mun einnig eiga svo að segja óskipt fylgi Sjálfstæðismanna á Seyðisfirði. Ég tel mig líka svo lánsaman að eiga fylgi ungra manna í Norð-urmúlasýslu og óttast ekki, að ég geti ekki unnið traust þeirra eldri líka og á það jafnvel þegar margra hverra. Ég hefi kynnst nokkrum forystumönnum flokksins í Austur-Skaftafellissýslu, og hefur farið vel á með okkur. Ég fór öllum ókumugur í framboðið í Suður-Múlasýslu og fór allt vel, og kviði ég engu í þessu efni í hinu nýja Austurlandskjördæmi.

Viðar styrkur fyrir flokkinn.

Að lokum vil ég taka fram, að í 4 öðrum hinna nýju kjördæma hefi ég frystikís húsarekstur og útgerð, Vestmannaeyjum, Höfnun, Keilavík, Reykjavík og Flateyri, sem eru áreiðanlega pólitískar styrktarstoðir fyrir Sjálfstæðisflokkinn hvert á sínum stað. Þá vil ég benda á, að ég er varaformaður í stjórn Sölugættarvar hraðfrystihúsanna, öflugustu heildarsamtökum einkarekstursins í landinu, og þarf ekki að benda á mikilvægi þess frá flokkslegu sjónarmiði.

Reykjavík, 22. ágúst 1959.

Bjarni Benediktsson

Til formanns Sjálfstæðisflokksins Ólafs Thors.

Til varaformanns Sjálfstæðisflokksins Bjarna Benediktssonar.

Sigurbjörn Einarsson
biskup

Kirkjumálaráðherra Bjarni Benediktsson,
Reykjavík.

Tala v. biskup um
málið 10/10. Þannu sama
um að bréfið hefjist ekki
skriflegu vísu, en er tek
REYKJAVÍK, 21. sept. 1960

niðyr skipt fram að eft-
minni þekkingu sé meitun
á kirkjuleysi gjöf (skóla) eða
veunin frá Isl. heldey
hefi þess: sumu veir
sagt. að þess handren og þess
er samt. andragn þess

Ég var að fá bréf frá Íslandsvininum norska, sr.

Harald Hope, og tel óhjákvæmilegt að tjá yður efni þess, þótt aðalatriði þess
sé trúnaðarmál. Bið ég yður því að líta á þetta bréf mitt sem einka- og trúnaðarmál okkar á milli.

Mér skilst, að sr. Harald Hope sé einn af hvata- og forgöngumönnum hug-
myndarinnar um norska "nationalgave" til Íslands. Hann hefur manna mest barizt
fyrir því, að Norðmenn styddu okkur í skógræktarmálum og orðið vel ágengt. Í
bréfi sínu segir hann, að hugmyndin hafi verið að gefa "en halv mill. kr. til
skogreisingsaken på Island, ved siden av en halv mill. kr. til kirkeakademiet
(folkehøyskolen) i Skalholt. Meningen var at statsministeren skulle søke opp-
lysninger om forholdene når han var i Island - og angående kirkeakademiet søke
opplysninger hos Dig" (undirstr. Hope).

Eins og yður er kunnugt, talaði ráðherrann ekki við mig, en skv. því, sem
ambassador Börde hefur sagt mér, ræddi hann hugmyndina um þessa þjóðargjöf við
ríkisstjórnina, og hef ég fengið niðurstöðuna bæði frá yður og Börde. Hope
hefur frá trúnaðarmanni sínum í Oslo fengið bréf, sem er tilefni þess að hann
skrifar mér nú og er þungt í huga. Í bréfi trúnaðarmannsins segir svo:

"Etter orientering som foreligger og som skriver sig fra undersøkelse i
Island, viser det sig nemlig vanskelig for staten Island å motta, som del av
nationalgave fra Norge, bevilgning til fullførelse av kirkeakademiet. Begrunn-
elsen ligger i at en slik bevilgning vil komme på tværs av den skolepolitikk
som Island har ført en tid. Denne politikk går ut på å ikke bevilge pengar til
skoler innenfor noe religiöst samfund. Hvis en slik gave kommer fra Norge, vil

den sette myndigheterne i Island i en vanskelig situation. Gaven vil nødvendig-
vis trekke etter seg bevilgninger til drift av skolen og myndigheterne vil da
vanskelig kunne si nei til opprettelse eller drift av andre skoler innenfor de
forskellige religiøse bevegelser. Uten at jeg kan gjøre bruk av henvisning til
 navne i forbindelse med denne orientering, må jeg tilføje at orienteringen er
 så vidt "autentisk" at vi ikke kan se forbi den. Som det nok ellers vil skjønnes
 er orienteringen kommet frem som resultat av kontakter, drøftelser og under-
 søkkelser under og etter statministerens besök i Island" (tilvitn.lýkur, undirstr.
 Hope).

Eins og ég sagði áðan, vissi ég niðurstöðuna í þessu máli, eins og hún lá
 fyrir eftir komu Gerhardsens hingað. En skv. þessum upplýsingum ber ríkisstjórn
 Íslands algerlega ábyrgð á þeirri niðurstöðu. Hope er vonsvikinn. Hann segir:
 "Du skjönner at dette brev faldt mig tungt for brystet. Sá nærmt ved málet - og
 så alt arbeid, nattevökning og alle forhåpninger kullkastet!"

Ég sé í hendi minni, hvaðan rökin, sem ríkisstjórn Íslands er borin fyrir,
 eru komin til Gerhardsens, því ég hef rætt þetta áhugamál, lýðskóla í Skálholti,
 við hæstv. menntamálaráðherra. Á sinni tíð stöðvaði hann það, að fyrirrennari
 minn, dr. Ásmundur, sæ sér fært að taka f.h. þjóðkirkjunnar við gjöf Ingi-
 bjargar á Löngumýri, en hún bauð kirkjunni skóla sinn að gjöf með öllu tilheyr-
 andi, gegn því að þar yrði rekinn kristilegur lýðskóli. En þegar biskup spurð-
 ist fyrir um það, hvort kirkjan myndi mega vanta sömu þátttöku í rekstri skól-
 ans af hálfu ríkisins og verið hefur, meðan hann var í einkaeign, var því neit-
 að. Komið hefur það fyrir, að jarðir hafa verið gefnar ríkinu með því skilyrði,
 að skóli yrði settur á fót á staðnum. Þær gjafir hafa verið þegar með þökkum -
 og kostað ríkið talsverða fjármuni. Hér fór á annan veg. Þó er hér um hugsjón
 að ræða, sem þjóðin má sízt missa, að minni sannfæringu. Hvað ég get sagt Hope
 veit ég ekki eins og stendur. En það getur ekki dregið mikið lengur, að kirkjan
 geti áttað sig á því til fulls, hvaða skilnings hún mætti vanta af opinberri
 á viðleitni
 hálfu/til nýrrar og raunhæfra aðgerða í æskulýðs- og uppeldismálum.

11. apríl, 1960.

Hr. ráðuneytisstjóri Gústaf A. Jónasson
Dómsmálaráðuneytinu
R e y k j a v í k.

Góði vinur!

Er ekki skylda að senda umsóknir um hæstaréttar-
embætti til umsagna réttarins? Ef svo er, þá sýnist rétt
að nota tímann á meðan eg er í burtu til að ljúka því af.
Hafi það verið gert, er það gott, annars athugið þið þetta
skjótlega.

Eg vona að allt gangi með skaplegum hætti. Ljótt
er að sjá um afbrot lögregluþjóna en til góðs að skorizt
hefur í odða um þennan bjána (eða vitfirring) í Reykjavíkur-
lögreglu.

Með beztu kveðjum,
þinn einl.

Efnahagsstærðir

Þjóðvæðingunum 1965 á vaxtalagi ári 1960
millj. kr.

35-105

		①	②	③	④	⑤	
		1965 vaxtalagi 1960 Aðskurðing	1965 vaxtalagi 1960 Verg. aukning	1965 vaxtalagi 1960 Afhæðing	1965 vaxtalagi 1960 Hraun aukning	1965 vaxtalagi 1960 Axl. 1965	
1							1
2	Landbúnaður ¹⁾	4664	380	125	255	4919	2
3	Fiskidnaður ²⁾	1625	180	118	62	1687	3
4	Annars dnaður ²⁾	1728	270	121	149	1877	4
5	Samgöngutækni ³⁾	2272	545	265	280	2552	5
6	Vorðunarbýgginga	1526	160	41	119	1645	6
7	Ikiðarhúis	11 138	755	278	477	11 615	7
8	Rafvæðing og vélur	1735	113	87	26	1761	8
9	Hita- og vatnsmætti	572	97	29	68	640	9
10	Samgöngumætti ⁴⁾	6484	455	37	418	6902	10
11	Opinberar býggingar	2254	255	56	199	2453	11
12	Fiskiskip	2504	140	106	34	2538	12
13	Vélar og tæki ⁵⁾	495	160	90	70	565	13
14		<u>36997</u>	<u>3510</u>	<u>1353</u>	<u>2157</u>	<u>39154</u>	14
15	Fóðurskipting	1331	400	200	200	1531	15
16		<u>38328</u>	<u>3910</u>	<u>1553</u>	<u>2357</u>	<u>40685</u>	16
17							17
18							18
19							19
20							20

- 1) Þ.e. útbús, rætt og gjöfingur, búskapur og landbúnaðarsélar
- 2) Byggingar og vélar
- 3) Flengingar, aðrir útbúsir og skip, önnur fiskiskip
- 4) Þa er talið Þósdagur og sunnir.
- 5) Manneskjagerðir og skrifstofur

D. V. G. Kolka

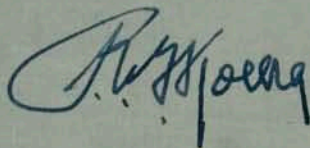
Bergstaðastræti 81, 10/11 1960

Kæri heilbrigðismálaráðnerra:

Eg legg hér með erindi mitt til Alþingis, sem eg samdi í samræmi við samtalið okkar þar að lútandi fyrr í haust.

Eg flyt á sunnudag kl. tvö háskólafyrirlestur um Berklaveikina fyrir aldamótin og stofnun Heilsuhælisfélagsins. Það hefur kostað mig stöðuga vinnu í um það bil þrjú mánuði að viðá að mér egninu í hann og eg teldi mér það heiður og ánægju, ef þú seir þér fært að hlýða á hann.

Með virðingu og vinarþeli

A. Sælfassi ^{nr 11} 11. 1960.

Þorir Þorvaldsson.

Í dag var ég að skota
Mjálkurbú Flámann
ísamst. Seð þú sveifningum
mismunum, og verum við
þunguð komum í þótt
þvíls í Tjúkinnu.

Þomum hilt þóttum
is svo þor komum
Óskar í Tjúk, sem er
mí seður að a' Sælf.
og hefi að segja þú
Lilagsmála ráta nauku-
á vegum M. B. F. og
R. Þ. og þer sflaust
laun hjá þóttum þvíls
þakjumum. Þúki hefi
ég átt heft þomum

fala, mér þátti fíður
þá sem hann fæddi
akker í vötu sínu minna
helst á mjálker mat sem
ekki er framf. í M.B.F.,
meðf. flautis, sem
breidda vel en acilku
litla norvegju.

Þá mætti síðast að
lífið var um kjörvið
á Framsaknas fjörum og
því Sigfrína kappinn
hinn upp slík sprek
sem þetta.

Í fyrna miltið alla og
til R. v. k. Þú er með
smá símishöru af þúvinnu
minni sem mig langar.
að fara ykkur. Þú er
mí norfellur og sigummi

af þíllkyllisfalk hafi
í börtum matþing flug
in beint út þú birtur
Þess vegna langar mig
að fara þetta vilt til
garnaus. G. h. þellur ykkur
þetta ekki í góð, þú
matar smekkur þakks og mis-
jafn. Flangitkjölið er af
4letra guldkind. (og get
þessa til að auð. si að
alla þú hafil. sutu.)
Þója, ekki meira um
matinn.

Það er von min og
sk að vel rættist fram
er um þjóðmálinu.

Ekki þarf álit ségja
til, að illa mun fara
ef þjóttu þakki ekki

Sinnu vitjunarþina og
gættu á þessu hátt
skundlega og þó að vænt
væðingum.

Þessu bænda fálki er
lítið Framsakna þykja
meg um kommandu
lífbodanna. Þenda er
það ríkjanli skættu
stjálþylis fálks á Ísl.
að leggja að jafnu
hjóti Stalins í þjóðfél
og illgrasi í vottagandi.

Þið þig velvæðingur á
þessa ámerkil tilskrif.

Með bestu kveðju

Jón Sigurðsson
Skallagröf

GUNNAR BJARNASON

Hvanneyri pr. Borgarnes

Símstöð: Hvanneyri

Kennari við Bændaskólann á Hvanneyri
Lecturer of Animal Husbandry in The Agric. College of Hvanneyri

Ráðunautur Búnaðarfélags Íslands í hrossarækt
Director of the Horsebreeding in Iceland and the Studbook for Icel. Horses

Hvanneyri, 11/10, 1960.

Góði vinur.

Ég sendi þér hérmeð smápistil, sem brauzt fram úr mér í morgun. Það sauð upp úr, er ég heyrði þingfréttirnar frá Alþingi og frá "þingi götunnar" í gærkveldi. Þetta er orðið að plágu og þjóðinni til smánar, hvernig þessi lýður lætur og bjálfast.

Þú lætur birta þetta, ef þú hyggur það gagnlegt, annars læturðu það í bréfabörfuna.

Héðan er allt gott að fréttu. Nýtt skólahús er orðið mjög aðkallandi nauðsyn hér á Hvanneyri. Ég skoðaði nýja búnaðarskóla í Þýzka-landi í sumar, slíkur munur hvað snertir húsakynni og kennslutæki. Ég held það sé bændaskólunum til skaða að vera svo utangarðs við fræðslu-kerfið. Handbúnaðarráðuneytið er ekki uppeldismálastofnun. Hví fáum við ekki að vera undir sömu stjórn og mæta sama skilningi og aðrar menntastofnanir. Þetta er ekki sagt Handbrn. til lasts, það er bara ekki skólamálastofnun og þar er því ekki hugsað um kennslumál og kennsluástöðu.

Þá held ég, að ég geti bráðum lagt fram jákvæðar tillögur um opinbera bústaði, sérstaklega kennarabústaði. Það er ekkert vit í þeim málum. Húsaleigan er lág, varla fyrir viðhaldi, leigjendurnir kröfuharðir og gera flestir ekkert til að laga um sig og hjá sér. Að sumu leyti er það raun fyrir skólastjórnann að fjalla um þessi leigjendamál, og það skapar leiðindi og tortryggni. Ég held réttast væri að koma upp sérstökum byggingasjóði fyrir kennarabústaði og láta fara fram sölu í hvert skipti, sem íbúaskipti verða. Lánin geta verið til margra ára, 50-60 ára og rentur sanngjarnar. Svo sér hver um sitt hús og lóð.

Þetta kemur mér ekki beint við, því að ég hef byggt sjálfur yfir mig og er feginn, þótt húsaleigan hafi rúmlega tvöfaldast í 15-20 ár, en ég vorkenni Guðmundi að standa í stappinu við óbilgjarna leigjendur, sem þó búa svo ódyrt, að það er til stórskaða fyrir ríkið eða almenning, sem borgar brúsann. Það væri gaman að ræða þetta við þig síðar, þótt þessi mál heyri ekki undir þig í bili. Ég óska ykkur alls góðs og vona að viðreisnin gangi að óskum. Mér finnst vel stefna og er ánægður.

Blessaður, Gunnar

Icelandic Embassy
17, Buckingham Gate
London, S.W.1.

TELEPHONE: VICTORIA 5337-8

5.5.1960

Ásari Þyarni

A þorðinu hjá Eiríku sei
eg bókina Virkisvetur.

Þú greip mig lengur til þess
af lesa þana, en hefði ekki haft
^{þina} til þess enn. Eiríkur sagði mér
að þú ættis bókina og að þú
ætti að fara heim í postspóka
Þú vil eg biðja þig afsökunar
á því, að bókin kemur vörum
síðar en ætlað var.

Sakamppgjöfin hefur gjörsbreytt
anddrimslofti þés og öll vit-

Skípi er vinsamlegri.
Pers var gefit hís í bláttum, at
brættur lagari þessi leitast
hafnar á Íslandi og verit
vel tekit.

Þetta brestur
þinn einlaust
Kristinn Gudmundsson

Khæfn 15. jan. 1960

Kærni minn!

Ómet þessum stjórnaþætti slendi ég dælitit neki-
lega skynslu til Guðm. Þ. um handritamálit, og
leidi ég ekki óeldilegt að hris gefi tilfærni til um-
ræða í ríkisstjórninni í sambandi rit málit.
Én þad, sem ég vilji sérstaklega drepa á rit þig,
sem alger þrinadarmál, eru áhyggjus minnar
rit af þvi, að Gylfi vilji haldra þessu máli sem
mest eða algerlega í sínum höndum. Én málit
er ekki hvað síst ritkvæmt utavíkismál, og þá
línung allra ríkisstjórnarinnar. Það er auk þess hefi ég,
þri minn, ekki af góða neyslu af skiltum Gylfa
hli í landi af málinu. Þeg segi þetta alls ekki af

meirum kala til Gylda, heldu brisungis af
umbyggju þess heppilegr laum málsins.
Þessi ekki unnt að þú þeldi þat í tal á rät-
herrafundi, hvata rät herra leji þyrst og þemet
að fjalla um málið gagnvast þóðum? Eg
hefi sagt Guðm. J. að eg myndi skrifa þess
frúndu um þetta atviki og hafi hann ekkert
á máli þú. Hann skilur og veit hvernig laudit
leggur, en á óhegt um rík. Eg vona að þú
sjar eitustu skýrðu minna til Guðm. J., og þú
mátt gjarnan selja honum að þú hafi þengit
frúnda- brisabréf frá mér um þetta. Eg hefi
og einnig skrifað Gunnari Thór. um þetta
slm frúnda- brisabréf og þit getur velt um málið
spakka á milli, ef þú vilt. Hareggislegt hefi unnt
að þú þeim þá þú rit þekker um þetta
með besta hvegrum og óskem. - Þú þing einlegru
Stefán Thóðann

9. fundur*

Dagskrá

efri deildar Alþingis mánudaginn 24. október 1960,
kl. 1¹/₂ miðdegis.

1. Happdrætti háskólans, frv. [5. mál, Ed] (þskj. 5). — 3. umr.
2. Framleiðslu- og atvinnuaukningarsjóður, frv. [60. mál, Ed.] (þskj. 65). — 1. umr.

9. fundur.

Dagskrá

neðri deildar Alþingis mánudaginn 24. október 1960,
kl. 1¹/₂ miðdegis.

1. Bann gegn vinnustöðvun atvinnuflugmanna, frv. [50. mál, Nd.] (þskj. 52). — 1. umr.
2. Jarðræktar- og húsagerðarsamþykktir í sveitum, frv. [49. mál, Nd.] (þskj. 49). — 1. umr.
3. Lækkun á byggingarkostnaði, frv. [52. mál, Nd.] (þskj. 54). — 1. umr.

6. fundur.

Dagskrá

sameinaðs Alþingis mánudaginn 24. október 1960,
kl. 8¹/₄ síðdegis.

Fjárlög 1961, frv. [1. mál, Sp.] (þskj. 1). — 1. umr. (Útvarps-
umræða).

1)

Heiðri frændi!

Eg þakka þér þetta
dags. 19. okt. Þú gfin-
labrúisembætti er ekki
mikið hægt að segja á
þessu stigi málsins. É er
a mægan beiðni að segja
er ég hef kynnt mér þá,
að förun Möller mun
geva þá. Gleðsum min
er ég hef verið ein að
verta förun þá. Ég hef
ekki trú á, að hann
þá professorsembætti.
sem hann þó hefur sött
um og mun a. m. b. ekki
á einni draga sig: hli
frá. Gleðsamlegt er þú
á hann. Þá ^{þú} embætti, þótt
þá er að munni þessum
þú segst - ekki samlegt.

Gleðsum min var ein,
á förun þú þú þú
gfinlabrúisembættinu er
þú á professoratímu. Nú
er mér sagt, að háskólan
haf leitast til danskis
professors ís. Gleðsamlegt
er að ganga: dómnefnd
er professorsembætti.
þá verður þú samlega
ekki veitt þú er:
þú getur lagt um áramót
er ~~þú getur~~ að gjallframt
þú er ekki hugmynd

MARIENLYST KUR-OG SOBAD

☎ 211801
↳ Marienlyst

HELSINGØR 19th July 1960

Dear Bjarni and Sigríður,

After a fairly long and tiresome aeroplane trip to Copenhagen and then a long motor-trip to Helsingør, we at last arrived here yesterday evening and are enjoying our first day of restful holiday in this nice place. -

I, therefore, now hasten to write to you both on behalf of Jeanette and myself in order to thank you very much indeed for all your great hospitality during our visit to Iceland. We are very grateful to you both for arranging that very nice dinner-party in your home and inviting all those interesting people to meet us. We are glad we were also able to come for a short while to the summer house. -

Although I realise, that it may be long before one or both of you should come to Holland again, but if you do, please do not forget to let us know in time. If Bjarni should be perhaps coming for a Conference in The Hague or even Brussels, I might arrange to come here to meet him. -

Once more, many thanks and an ever
yours

Ernst

THE ROYAL AUTOMOBILE CLUB

PALL MALL, LONDON, S.W.1

"AUTOMOBILE LONDON"

WHITEHALL 2345

4. ágúst 1960

Dear Bjarni, Þyrirgefðu, að ég hef
ekki skrifad þér fyrir, en tilfellið
er að ég fór stans í 6 vikna frí
til útdýrdastöðsins og kom aftur
til Lumbina aðins fyrir 3 dögum
síðan. Það var ágæt hvíld og mér
líður miklu betur, sérstaklega kannski
af því að ég þroppi ekki að
hugsa um stjórnmál. Svo byrjaði
ég að vinna hér í ráðuneyðinu, þar
sem ég held sansilega áfram þangað
til í byrjun ~~september~~ desember.
Þy núna fú þakkaði til þess að
fylgjast dálitid með íslenskum
málum áfram.

Þy vildi fyrst og fremst
þakka þér vinulega fyrir góða
viðtöknungru og fyrir þinn góðan
skilning á þaðan ég var á Íslandi,
þá að við hittuast ekki nýjög oft.
Þy núna ekki gleyma þessu.

Þetta var sagt lauslega frá
leiddilegum atvæði við Grimsley,
fyrr nokkru, en ég hef ekki séð
reinas skýslur eða bók um þetta
erfða. Vonandi kemur svoa ekki
fyrr aftur, sem gerir ekkert gagn
í raun og veru.

Svo hef ég fært að einhver
samsæmdu þannig að
Rósa hringi innan þess, sem ég
mun sennilega hitta einhvers þess.
Það verður skammtilegt að fá
frískt loft frá Íslandi og spjalla
saman um daginn og veðin. Þú
hugsa oft til Íslands.

Vonandi er svaraðrið á
Íslandi samilegt á þessu ári. Hafið
þið getað farið nokkru upp í sveit
eða í fjó? Allt viðst vera með
kjöllum kjöllum í innviðsmálum í
búli, er það ekki?

Viltu gjöra svo vel og biðja
Sigríði afsökunar vegna þess hve
langi ég væri þeim. Þjá ykkur síðast?

Það þessi mér vart um að
þeyra frá þess bróðlega, ef þú hefur þessa
þil þess. Þeim persónuleg þform
eru þér um til eins og þau voru.

Þed Resna Þedjum

Þinn vinna Þess

GRUNDLAGT 1749 af E. H. BERLING

Berlingske Tidende

PILESTRÆDE 34 · KØBENHAVN K · TELEFON CENTRAL 7575 · RIGSTELEFON 171 · TELEGR. ADR.: BERLINGSKE

TMT/KT

den 16. juni 1960.

Chefredaktøren

Hr. justitsminister Bjarni Benediktsson,
c/o Den islandske Ambassade,
Dantes plads 3, V.-

Kære Bjarni,

Da jeg forstaar, at dine ophold i København er kortvarige, naar vi maaske ikke at faa hilst paa hinanden. Naar du kommer til Fyn, beder jeg dig hilse gamle venner.

Jeg har til ambassaden fremsendt en check paa d.kr. 450.-, som honorar for tre artikler a kr. 150.-, nemlig:

2/6 1959 Island foran valg,
26/10 " Kommer fisken med i markedsdannelserne,
2/3 1960 Den islandske reform.

Med venlig hilsen
din hengivne

Tómas Helgason
Statshospitalet ved Aarhus
pr. Risikov
Danmark.

Aarhus, 19. okt. 1960.

Kæri frændi.

Mig langar til að mega leita ráða hjá þér. Það hefur verið að bögglast fyrir mér nú í hálfan mánuð, hvort ég ætti að sækja um yfirlæknisstöðuna á Kleppi, sem auglýst var með umsóknarfresti til 31. þ. m. Ástæðan til, að ég hef ekki getað ákveðið mig er frómt frá sagt sú, að mig langar eingöngu í prófessorsembættið og hef undirbúið mig undir að geta sinnt einhverjum frekari rannsóknum í framtíðinni með því embætti. Hins vegar kemst ég ekki hjá því að hugsa um, hvað ég eigi að gera, ef ég ekki fæ prófessorsembættið. Er þá um þrennt að velja, en enginn kosturinn getur talizt ágætur, í fyrsta lagi að sækja um yfirlæknisembættið. Það þykist ég vera búinn að gera upp við mig, að ég vilji ekki nema Þórður Möller ~~verði~~ verði prófessor. Hinir kostirnir, sem ég sé í bili, eru að verða praktiserandi læknir í Reykjavík og hætta að hugsa um allt grúsk eða verða kyrr hér fyrst um sinn og sjá hvað setur. Síðari kosturinn er frá faglegu (og fjárhagslegu sjónarmiði, sem ekki skiptir mig miklu máli, ef ~~á~~ við höfum sémilega til hnífs og skeiðar) sjónarmiði betri, en verri vegna fjölskyldunnar. Í sambandi við þessar bollaleggingar hef ég verið að velta því fyrir mér, hvort yfirlæknisembættið yrði veitt á undan prófessorsembættinu og þá vonandi Þórði Möller, svo að það yrði auglýst aftur, ef Þórður yrði síðan skipaður prófessor. Eða hvort veru svo miklar líkur til að Þórður yrði skipaður prófessor, áður en skipað verður í yfirlæknisembættið, að ég verði að sækja núna um yfirlæknisembættið, ~~því~~ ef ég á ekki að eiga á hættu að verða alveg utangar garna.

Ég væri þér mjög þakklátur, ef þú hefðir tíma til að senda mér línu, svo að ég gæti sótt um yfirlæknisembættið með skeyti í tæka tíð, ef það skyldi dæmast viturlegt.

Annað mál, sem kom upp á í dag mér mjög á óvænt, sem mig einnig langar til að leita ráða hjá þér með. Eins og þú e. t. v. veizt ~~á~~ fékk ég í fyrra styrk úr Vísindasjóði, kr. 60,000 - ísl. Samkvæmt þáverandi gengi voru þetta um 20,000 danskar kr. Samkvæmt beiðni

minni var allar styrkurinn yfirfærður í einu til íslenzka sendiráðsins í Kaupmannahöfn, sem síðan borgaði mér mánaðarlega 1600 danskar krónur. Þessar 1600 kr rétt nægðu okkur til að lifa af, þar eð við höfum mjög ódýrt húsnæði, en hefðu ella verið of lítið. Í dag talaði ég við sendiráðið til að vita, hvað liði viðbótarstyrknum, sem ég fékk í sumar. Var mér þá sagt, að komið hefði úrskurður úr fjármálaráðuneytinu þess efnið, að sendiráðið hefði borgað mér 5000 dönskum kr. of mikið, þar eð þeir hefðu átt að borga mér samkvæmt nýja genginu frá 1. febrúar, þó að styrkurinn hefði verið yfirfærður á gamla genginu. Til þess að ná þessum peningum aftur ætlar svo sendiráðið að halda eftir 5000 krónum af þeim 7000 kr, (= 40,000 ísl. kr), sem viðbótar styrkurinn nemur og borga mér þessar 2000 kr. á 6 mánuðum. Ég þarf ekki að eyða mörgum orðum til að lýsa því fyrir þér, að þetta kollveltir auðvitað áætlun minni um að ljúka ritgerð minni á næstu 6 mánuðum.

Mig langar því að leita ásjár þinnar um, hvort þú getir ekki athugað við collega þinn fjármálaráðherrann, hvort þessi ákvörðun sé ekki misskilningur úr einhverjum fulltrúa, sem ráðherrann getur leiðrétt.

Það er annars um þessar rannsóknir að segja, að þeir eiga að verða mjög hagnýtar ~~yfir~~ fyrir skipun heilbrigðismála á Íslandi, ekki aðeins skipun geðveikramála heldur einnig ~~í~~ í sambandi við ýmsa aðra langvinna sjúkdóma, auk hins beina fræðilega gildis, sem þær hafa. Langar mig til að segja þér frá þeim nánar síðar, ef þú hefur einhvern tíma tóm til.

Afsakaðu, að ég skuli vera að ónáða þig með þessu kvabbi, en ég þarf á ráðum og hjálp góðra manna að halda og á ekki í mörg hús að vanda í bili.

Bestu kveðjur til þín og fjölskyldu þinnar, sérstaklega móður þinnar.

Vertu blessaður,
þinn einl. frændi,

Thomas Helgason.

Aarhus, 29. 10. 1960.

Kæri frændi.

Þakka þér bréfið og skjót og góð svör við spurningum mínum. Það gleður mig, að þú ~~hæ~~ skulir hafa hugsað þér svipaða lausn á milli okkar Þórðar og ég sjálfur hefði helzt á kosið, og ég er ánægður með fyrirætlan þína um að veita Þórði embættið. Ég mun þess vegna ekki sækja um það að svo stöddu. Hins vegar vonast ég til, að hægt verði að veita yfirlæknisembættið á undan prófessorsembættinu, þar eð ég þykist vera búinn að komast að því, að það muni líða minnst fjórir mánuðir, þangað til dómnefndin verður búin að koma frá sér álit. Þetta byggir ég á því, að prófessorinn í Kaupmannahöfn, sem hefur tekið að sér að vera í dómnefndinni, að vísu með því skilyrði, að hann fái í hendur plögg, sem hann geti lesið, má ekki vera að því að sinna störfum í nefndinni fyrr en effir jól. Ég sagði honum, að ég hefði fengið fyrirspurn heiman að um þýðingu á aðalritgerð minni, og kom okkur saman um, að við hefðum sameiginlegra hagsmuna að geta með því að flýta okkur ekki um of.

Í gærkvöldi kom ég heim af fundi, sem fjallaði um þunglyndi, Nordisk Depressions Symposium, sem prófessorinn í geðlæknisfræði í Kaupmannahöfn bauð til ~~í~~ samtals 45 læknum frá Norðurlöndunum (á kostnað eins lyfjafirma), eingöngu mönnum, sem fást við rannsóknir. Mér var boðið að halda ~~sítt~~ fyrirlestur um tíðni þunglyndis á Íslandi í samanburði við önnur Norðurlönd. Auk þess sem mér gafst tækifæri til að tala við þennan prófessor, sem væntanlega á að dæma mig, og gat kynnt honum ~~í~~ og öðrum í þessum fyrirlestri sérstakan hluta af rannsóknum mínum, komst ég þarna í samband við flesta aðra helztu menn í faginu á Norðurlöndum.

Verði þessi Kaupmannahafnarprófessor í dómnefndinni geri ég mér vonir um sanngjarnan og óvilhallan dóm, en varla fyrr en eftir 4 mánuði. Mér finnst algerlega ástæðulaust að bíða með að skipa í yfirlæknisembættið allan þann tíma og vona, að þú getir fengið landlækninn í lið með þér til að koma vitinu fyrir læknadeildina, ef á þarf að halda.

Komi eitthvað óvænt upp í þessum málum, vonast ég til, að þú getir komið því við að aðvara mig.

Þakka þér fyrir, að þú hefur getað minnst á fjárhags-
vandamál mín við fjármálaráðherrann. Vonast til að hann geti
lagfært þennan misstilning ~~xxxx~~ fyrir mig.

Bestu kveðjur til þín og fjölskyldunnar,

Vertu blessaður,

þinn frændi,

Þómas Helgason

HÆSTIRÉTTUR

Reykjavík, 25. apríl 1960.

Endurrit úr gerðabók Hæstaréttar.

"Ár 1960, mánudaginn 25. apríl, héldu dómendur Hæstaréttar fund í skrifstofu dómsins. Fram var lagt bréf dóms- og kirkjumálaráðuneytisins, dags. 19. þ.m., ásamt tveimur umsóknum um dómaraembætti í Hæstarétti. Eru umsóknir þessar sendar Hæstarétti til umsagnar samkvæmt 6. gr. laga nr. 112 frá 1935.

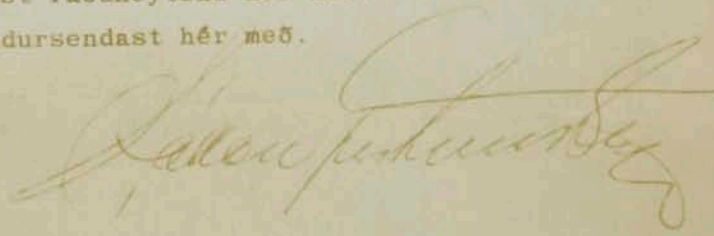
Umsækjendur eru þessir:

Lárus Jöhannesson hæstaréttarlögmaður, Theódór B. Lindal prófessor.

Dómendur eru á einu máli um, að báðir umsækjendur séu hæfir til að gegna dómaraembætti í Hæstarétti.

Dórður Eyjólfsson Jónatan Hallvarðsson
Árni Tryggvason Gizur Bergsteinsson
Magnús Torfason."

Þetta tilkynnist ráðuneytinu hér með.
Umsóknirnar endursendast hér með.

Til dómur. ríðuneytisins.

Stups þant Eyyulfsson &
S. Bergþeimsson. Him sðar frá 1. oðl.

Reykjavík 17. sept. 1935.

Dómsmálaráðuneytið hefur sent hæstarétti með bréfi 13. þ. m. umsóknir fjöggra manna ^{um} dómaraembætti þau í hæstarétti, er laus urðu 13. f. m., og beiðst umsagnar réttarins um þær samkvæmt 8. gr. hæstaréttarlaganna.

Út af þessu erindi hefur fundur verið haldinn, og er það í fundargerðinni, er þetta mál varðar, svo látandi:

"Ár 1935, þriðjudaginn 17. september, komu dómaraar hæstaréttar saman. Eggert Briem og Páll Einarsson hrdómaraar höfðu fengið lausn 13. f. m., en í þeirra stað eru settir til bráðabirgða með bréfi dags. á gær frá dómsmálaráðuneyti prófessorarnir Ólafur Lárusson og Bjarni Benediktsson.

Fyrir var tekið:

2. Lagðar fram umsóknir um tvö laus dómaraembætti í hæstarétti, hingað sendar til umsagnar með bréfi dómsmálaráðuneytis, dags. í gær. Umsækjendur eru:

1. Gizur Bergsteinsson, settur skrifstofustjóri í dómsmálaráðuneytinu.
2. Magnús Guðmundsson, hæstaréttarmálflutningsmaður.
3. Sigfús M. Johnsen, settur hæstaréttarritari, og
4. Þórður Eyjólfsson, dr. juris, prófessor í lagadeild háskólans.

Umsógn um umsækjendur varð svo látandi:

Það var sameiginlegt álit, að próf. Þórður Eyjólfsson yrði að teljast hæfur til embættisins. Hrd. Einar Arnórsson og próf. Bjarni Benediktsson telja einnig, að hvor þeirra skrifstofustjóra Gizurar Bergsteinssonar og hrm. Magnúsar Guðmundssonar muni vera hæfur til dómara starfsins, en próf. Ólafur Lárusson telur eigi fyrir liggja nægilegt til þess að láta uppi álit um þá að þessu leyti. Um fjórða umsækjandann, settan hæstaréttarritara Sigfús M. Johnsen, var það samhuga álit, að hann gæti ekki komið til greina á móti neinum hinna."

Dóms- og kirkjumálaráðuneytið Bylgiskjölín 4 endursendast.

Dagb.

ii nr. 873 17/9

Einar Arnórsson

Dukey

Loan

Reykjavík 31. júlí 1935.

Með þvíjafi dags. 29. p. m. hefur dæmsmálaráðuneytið, með tilvísun til gildandi lagaákvæða um aldur hæstarjettardómara og annara embættismanna mælt til þess, að jeg sendi ráðuneytinu beiðni til þannings um lausn frá embætti mínu sem dómari í Hæstarjetti. -

Sum svar við þessum til mæluðu leyfi jeg mig að tjá dæmsmálaráðuneytinu að, vantar enn freji ár til að verða sjölugur, og þar sem jeg er heill heilur og heilbrigður erum þá fyrir jeg elki neina ástæðu, er stjettlegt geti, að jeg mi beiðist lausnar frá embætti mínu.

Sje það heimvegar vilji ríkisstjórnarinnar, að fá mig mi leystan frá embætti, þá heimilar 57. gr. stjornarskránnar, að það sje gjört án lausnarbeiðni frá mínni hálfu. ef fullnægt er skilyrði þau, sem þar er sett. -

Virdingarfyllt

Páll Pinnason

Til

Dæmsmálaráðuneytinu. -

10 41 2/3